

Eelnõu

Korraldus heitevabade tsoonide kohta piiratud linnapiirkondades¹

Vastavalt Taani keskkonnakaitseseaduse (*lov om miljøbeskyttelse*) paragrahvi 15f lõikele 6, paragrahvi 15h lõigetele 2, 4 ja 5 ning paragrahvi 80 lõigetele 1 ja 2, vt 11. oktoobri 2024. aasta konsolideerimisseadus nr 1093 (mida on muudetud x. detsembri 2024. aasta seaduse nr x paragrahviga 1), on sätestatud järgmine.

1. peatükk

Eesmärgid ja mõisted

1. jagu. Korralduse eesmärk on kehtestada eeskirjad, mis reguleerivad volikogu õigust otsustada heitevabade tsoonide kehtestamise, laiendamise, piiramise või lõpetamise üle, vt keskkonnakaitseseaduse § 15f lõiked 1 ja 2.

Lõige 2. Korralduse eesmärk on ka kehtestada eeskirjad heitevaba tsooni nõuetest erandite ja vabastuste tegemiseks.

2. jagu. Siinses korralduses kasutatakse järgmisi mõisteid järgmises tähenduses.

1) Linnapiirkond: Taani planeerimisseaduse (*lov om planlægning*) paragrahvi 34 lõike 2 kohaselt linnapiirkonnana määratletud ala, vt 1. juuli 2020. aasta konsolideerimisseadus nr 1157, muudetud kujul.

2) Ametiauto: sõiduk, mille puhul residentide maksustatakse kas auto enda väärtuse alusel või ostetakse maksuõigusnormide kohaselt erasõitjate päevatõend.

3) Puuetega inimestele mõeldud sõiduk: sõiduk, mille ostmiseks on antud rahalist toetust Taani sotsiaalteenuste seaduse (*lov om social service*) paragrahvi 114 alusel, sõidukiregistris puudega isiku sõiduki loaga registreeritud sõiduk või sõiduk, mida juhib puudega isiku parkimiskaardiga isik või mille kaassõitja on puudega isiku parkimiskaardiga isik.

4) Heiteta sõiduk: sõiduk, mis ei paiska õhku heitgaase ja eraldab 0 grammi CO₂ läbitud kilomeetri kohta.

5) Strateegiline teedevõrk: teed, mille Taani teedeamet on liigitanud järgmiselt:

- lõigud, mis ühendavad ja jaotavad liiklust kogu riigis ning mida olenemata ummikute tasemest peetakse üldise teede juurdepääsu seisukohast oluliseks;

- piirkondlikku või kohalikku teedevõrku suure või keskmise liiklusköormusega ühendavad lõigud;

¹ Korralduse eelnõust on teatatud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2015/1535, millega nähakse ette tehnilistest eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord (kodifitseeritud tekst).

- lõigud, mis on määratud eespool nimetatud lõikudele alternatiivseteks marsruutideks ja mis seetõttu toimivad teatud aja jooksul ühendus- või jaotusteedena.

6) Meditsiiniline transport: patsientide transportimiseks kasutatavad sõidukid, mis on registreeritud sõidukiregistris kas patsiendiveoks või kiirabiveoks, või vedu on hõlmatud transpordi- ja transporditoetuse korralduses sätestatud eeskirjadega vastavalt tervishoiuseadusele (*bekendtgørelse om befordring og befordringsgodtgørelse efter sundhedsloven*).

7) Taksod, millel on tõstuk: sõiduk, millel on taksolitsents ja sisseehitatud tõstuk.

8) Külgnev ala: vähemalt 200 elanikuga looduslikult külgnevad asulad, kus majadevaheline kaugus ei ületa tavaliselt 200 meetrit, välja arvatud juhul, kui katkestus on tingitud suurtest läbisõiduteedest (asulate vahel ei ole otseseid juurdepääsuteid), kalmistutest, spordiväljakutest, parkimis- ja pargialadest, raudteest ja laoadest, kruntideks jaotatud maast jms. Üksikult paiknevaid asulaid maatee ääres ei loeta linna osaks – isegi kui nende vaheline kaugus on alla 200 meetri. Samal ajal ei tohi ala läbida pidev transiidimarsruut.

10) Piiratud linnapiirkond: väike ala, mis moodustab planeerimisseaduse § 34 lõike 2 kohaselt linnapiirkonnas pideva ala.

2. peatükk

Heitevaba tsooni kehtestamine, geograafiline laiendamine, piiramine või lõpetamine

Heitevaba tsooni projekteerimismõõded

3. jagu. Volikogu peab heitevaba tsooni määramisel arvesse võtma järgmist.

- 1) Tsoon peab moodustama piiratud ja külgneva linnapiirkonna.
- 2) Tsoonis ei tohi olla teid, mis on osa strateegilisest teedevõrgust.
- 3) Tsooni ei tohi kuuluda ettevõtte, mis sõltuvad otseselt fossiilkütustel töötavate sõidukite liiklusest.
- 4) Tsoon ei tohi sisaldada rajatise, kuhu saabub tavaliselt suur hulk kodanikke autoga, välja arvatud juhul, kui parkimist on võimalik pakkuda vahetult väljaspool tsooni.

Avalik konsultatsioon

4. jagu. Selleks et anda üldsusele võimalus oma arvamust avaldada, peab volikogu tegema vähemalt neljaks nädalaks avalikult teatavaks heitevaba tsooni kehtestamist, geograafilist laiendamist, piiramist või lõpetamist käsitlevate otsuste eelnõud. See teadaanne võib esitada ainult digitaalselt volikogu veebisaidil.

Lõige 2. Otsuse eelnõu teade peab sisaldama vähemalt järgmist teavet.

- 1) Eelnõu sisu.
- 2) Eelnõu õiguslik mõju kodanikele ja ettevõtjatele.
- 3) Kus saab eelnõu kohta märkusi esitada.
- 4) Eelnõu kohta märkuste esitamise tähtaeg.
- 5) Kust on võimalik saada eelnõu kohta lisateavet.

6) Volikogu otsust ei saa edasi kaevata teisele haldusasutusele.

Lõige 3. Avalik teadaanne heitevaba tsooni kehtestamist või geograafilist laiendamist käsitlevate otsuste ettepanekute kohta peab sisaldama ka jaos 7 nimetatud teavet.

Lõige 4. Avalik teadaanne heitevaba tsooni geograafilist piiramist või lõpetamist käsitlevate otsuste ettepanekute kohta peab sisaldama ka jaos 8 nimetatud teavet.

Lõige 5. Volikogu otsus heitevaba tsooni kehtestamise, geograafilise laiendamise, geograafilise piiramise või lõpetamise kohta tuleb avaldada vähemalt kohas, kus eelnõu lõike 1 kohaselt välja kuulutati.

Lõige 6. Pärast seda, kui on avaldatud volikogu otsus heitevaba tsooni kehtestamise, laiendamise või piiramise kohta, peab volikogu veebisait sisaldama vajalikku teavet heitevaba tsooni kohta, sealhulgas piirangu üksikasju, tsooni kaarte ja õiguslikke tagajärgi, vt keskkonnateabe aktiivse levitamise korraldust.

Konsulterimine Taani keskkonnakaitseametiga

5. jagu. Paralleelselt 4. jao lõike 1 kohase avaldamisega saadab volikogu keskkonnakaitseametile kehtestamist, geograafilist laiendamist, piiramist või lõpetamist käsitlevate otsuste ettepanekud ning teabebaasi (vt 7. jagu).

Lõige 2. Keskkonnakaitseamet võib esitada volikogu otsuse eelnõule vastuväite kahe kuu jooksul pärast konsultatsioonivastuste ja volikogu võimalike märkuste saamist, kui amet leiab, et kehtestamine on vastuolus ülekaaluka avaliku huviga, ei vasta 3. jao nõuetele või kui teabebaasi (vt 7. jagu) peetakse ebapiisavaks.

Lõige 3. Keskkonnakaitseameti teatega või pärast lõikes 2 osutatud tähtaja möödumist võib volikogu, vt 9. jagu, ettepaneku lõplikult vastu võtta, vt lõige 4.

Lõige 4. Heitevaba tsooni kehtestamise, geograafilise laiendamise, geograafilise piiramise või lõpetamise ettepanekut ei või lõplikult vastu võtta, kui keskkonnakaitseamet on kooskõlas lõikes 2 sätestatud eeskirjadega esitanud volikogule kirjaliku vastuväite enne lõikes 2 osutatud tähtaja möödumist. Vastuväite korral ei võeta ettepanekut vastu enne, kui pooled on jõudnud vajalike muudatuste suhtes kokkuleppele.

Lõige 5. Kui pärast 4. jao kohast avalikku konsultatsiooni viiakse läbi heitevaba tsooni geograafiline laiendamine, peab volikogu saatma keskkonnakaitseametile uue konsultatsiooni, vt lõiked 1-4. Geograafilise piiramise korral saadetakse teave keskkonnakaitseametile.

Konsulterimine teiste asutustega

6. jagu. Paralleelselt 4. jao kohase avaldamisega peab volikogu saatma otsuse eelnõu ja teabebaasi, vt 7. jagu, riigi-, piirkondlikele ja munitsipaalasutustele, kelle huve ettepanek mõjutab.

Teabebaas heitevaba tsooni kehtestamiseks või geograafiliseks laiendamiseks

7. jagu. Volikogu peab esitama teabebaasi, mis lisatakse heitevaba tsooni kehtestamist või geograafilist laiendamist käsitleva otsuse eelnõuga konsulteerimisele. Teabebaas peab sisaldama järgmist.

- 1) Kavandatava tsooni geograafilise piirangu kirjeldus ja illustratsioon, sealhulgas geograafiline ulatus.
- 2) Teave kavandatud tsooni elanike arvu kohta.
- 3) Teave kavandatud tsooni elanike arvu kohta, kes omavad fossiilkütusel töötavat sõidukit või on selle registreeritud kasutajad.
- 4) Ettenähtud alalt hõlmatud sõidukitüüpide liiklustihedus.
- 5) Teave avalike parkimiskohtade ja elektrisõidukite laadimispunktide arvu kohta tsoonis ja selle vahetus läheduses.
- 6) Teave ühistranspordi võimaluste kohta kavandatavas tsoonis ja selle vahetus läheduses.
- 7) Kavandatud tsooni mõjuhinnang, mis ei põhjusta fossiilkütustel töötavate sõidukite ümbersõitude ebaproportsionaalset suurenemist.
- 8) Mõjuhinnang kavandatavas tsoonis olemasolevatele ettevõtetele.
- 9) Vajaduse korral heitevaba tsooni rajamise või geograafilise laiendamise keskkonnakasutuse ning müra- ja kliimamõju kirjeldus.

Teabebaas heitevaba tsooni geograafilise piiramise või lõpetamise korral

8. jagu. Volikogu peab andma aluse teabe lisamiseks heitevaba tsooni geograafilist piiramist või lõpetamist käsitleva otsuse eelnõu üle peetud avalikus konsultatsioonis. Teabebaas peab sisaldama järgmist.

- 1) Mõjuhinnang tsoonis olemasolevatele ettevõtetele heitevaba tsooni lõpetamise või piiramise tõttu.
- 2) Teave heitevaba tsooni piiramise või lõpetamise põhjenduse kohta.
- 3) Piiratava või lõpetatava tsooni liiklustihedus, jaotatuna fossiilkütustel töötavate sõidukite ja heiteta sõidukite vahel.

Volikogu otsus heitevaba tsooni kehtestamise, geograafilise laiendamise, piiramise või lõpetamise kohta

9. jagu. Volikogu võib pärast konsulteerimist, vt 4., 5. ja 6. jagu, otsustada kehtestada heitevaba tsooni. Volikogu võib kehtestada heitevaba tsooni reisirajateveoks (vt keskkonnakaitseaduse § 15g lõige 1) või heitevaba tsooni kogu liikluseks (vt keskkonnakaitseaduse § 15g lõige 2).

Lõige 2. Volikogu võib pärast konsulteerimist, vt 4., 5. ja 6. jagu, otsustada olemasoleva heitevaba tsooni geograafilise laiendamise või piiramise või heitevaba tsooni lõpetamise üle.

Lõige 3. Volikogu lõplikud otsused heitevaba tsooni loomise või geograafilise laiendamise kohta võivad jõustuda kõige varem erasõidukite puhul kuus kuud pärast otsuse avaldamist ja ärisõidukite puhul 12 kuud pärast otsuse avaldamist, vt 4. jao lõige 5.

3. peatükk

Erandid

Erand ametialases kasutuses olevatele sõidukitele

10. jagu. Volikogu võib fossiilkütusel töötava ametisõiduki omaniku või kasutaja taotlusel teha erijuhtudel ajaliselt piiratud erandi keskkonnakaitseaduse § 15g lõike 1 või 2 nõuetest, sealhulgas juhul, kui leitakse, et heiteta sõidukiga ei ole võimalik ülesannet täita ja peetakse vajalikuks, et ülesannet täidetakse heitevabas tsoonis.

Lõige 2. Volikogu võib kehtestada lõike 1 kohaste erandite tegemise tingimused, sealhulgas tähtaja.

Erand erakasutuses olevatele sõidukitele

11. jagu. Volikogu võib erakasutuses oleva fossiilkütusel töötava sõiduki omaniku või kasutaja taotlusel erandkorras anda ajaliselt piiratud erandi keskkonnakaitseaduse § 15g lõike 1 või 2 nõuetest.

Lõige 2. Volikogu võib pikaajalise elaniku taotlusel heitevabas tsoonis anda erandi ametisõidukile, mida kasutatakse seoses ülesannete täitmisega taotleja elukohas.

Lõige 3. Lõigete 1 ja 2 kohaseid erandeid võib anda korraga kuni kolmeks kuuks.

Lõige 4. Volikogu võib vastavalt lõigetele 1 ja 2 kehtestada erandite tegemise tingimused, sealhulgas ajalise piirangu, vt siiski lõiget 3.

Vabastus sundvõõrandamise korral

12. jagu. Volikogu peab fossiilkütusel töötava sõiduki omaniku või kasutaja taotlusel tegema erandi keskkonnakaitseaduse § 15g lõike 1 või 2 nõuetest, kui nõuded mõjutavad taotlejat selliselt, et nõuete täitmine võib olla sundvõõrandamise laadi.

Lõige 3. Lõike 1 kohaseid erandeid võib anda korraga kuni 18 kuuks.

Otsus erandi tegemise kohta

13. jagu. Volikogu teavitab sõiduki omanikku või kasutajat erandi tegemise keeldumisest või selle heakskiitmisest.

Lõige 2. Volikogu tagab, et omanik või kasutaja saab digitaalse otsuse või selle koopiat, mida saab kasutada tõendina saadud vabastuse kohta.

4. peatükk

Erandid heitevaba tsooni nõuetest

14. jagu. Keskkonnakaitseaduse § 15f lõike 1 alusel kehtestatud heitevabades tsoonides ja käesolevas korralduses sätestatud nõuetest on vabastatud järgmised sõidukid, mis on sätestatud keskkonnakaitseaduse § 15g lõigetes 1 ja 2.

- 1) Puuetega inimestele mõeldud sõidukid;
- 2) Sisseehitatud liftiga taksod.
- 3) Patsientide transportimiseks kasutatavad sõidukid.
- 4) Munitsipaal- või piirkondlikuks toetuskõlblikuks veoks kasutatavad sõidukid.
- 5) Sõidukid, mille registreeritud omanik või kasutaja on füüsiline isik, kelle pikaajaline elukoht on asjaomases heitevabas tsoonis.

6) Sõidukid, mille puhul on tegemist ametiautoga, mida kasutab eraviisiliselt asjaomase heitevaba tsooni pikaajaline elanik.

Lõige 2. Lõike 1 punktis 4 osutatud erandit kohaldatakse üksnes selles omavalitsuses või nendes omavalitsustes, kus isikul on õigus transpordile.

Lõige 3. Lõike 1 punktis 5 sätestatud erandeid kohaldatakse üksnes heitevabas tsoonis, kus isikul on pikaajaline elukoht.

5. peatükk *Vaidlustamine*

15. jagu. Keskkonnakaitseameti poolt 4. jao lõike 2 alusel tehtud otsuseid ei saa edasi kaevata ühelegi teisele haldusasutusele.

Peatükk 6 *Jõustumine*

16. jagu. Käesolev korraldus jõustub 1. märtsil 2025.

Keskkonnaministeerium, x. xxx 2025